

ТУРЦИЯ

ВЪСТНИКЪ ЗА НАРОДНИТЕ ИНТЕРЕСИ.

ТУРЦИЯ наизува еѣка сѣбота. Годишната цѣна за въ имперіята е 4 бѣли мецидіета; вънъ отъ имперіята, 5 бѣли мецидіета. Спомоществаніята трѣбува да сѣ годишни и предплатени. Единъ листъ 4 гроша. Писмата които са относѣтъ до редакціята подписуватъ-се до Никола Геновича. Писма и дописки неплатени сѣ строго отблжнѣти. Външните настоятели отговарятъ за заплатата на вѣстникатъ. Подписката за спомоществаніята става у Цариградъ-Балкананъ ери Г. Алека А. Кръстьовича, настоятели на вѣстникатъ.

РЕДАКТОРЪ И ИЗДАТЕЛЪ НИКОЛА ГЕЛОВИЧЪ.

Въ единъ отъ послѣдните си брои-ови, патриаршескіятъ вѣстникъ Би-зантисъ помѣстюва въ стѣлповити си единъ твърдѣ дѣлжкъ отговоръ на изложеніето, което Г. Гаврилъ Кръстьовичъ бѣши обнародувалъ преди нѣколко врѣме, относително за черковніятъ ни въпросъ. Този отговоръ е тежрдѣ любопитенъ и заслужюва да го прочетѣтъ съсъ вниманіе сичкити овія отъ нашити съотечественници които са надѣваха за нѣкак-ви-сп отстѣпки отъ страна на Гръцити.

Не казувахми въ първѣтъ си членъ че гръцкіятъ народъ са има помежду христіанскити народи каквото са имали едно врѣме колѣното на Левія помежду дванаестити чифутски колѣна. Нѣка нашити съотечественници прочетѣтъ съсъ вниманіе отговорѣтъ на Г. Киріакидисъ къмъ изложеніето на Г. Гаврила Кръстьовича, и тѣ сами ще намѣрѣтъ въ нѣго едно ново доказателство за точнотіята на нашето сравняваніе.

На туй отгорѣ не трѣбува да сравнявами правдинити на левійското колѣно на чифутската патриаршія съсъ правдинити на гръцкіятъ народъ на гръцката патриаршія. Защото Богъ самичкъ бѣши исклучилъ колѣното на Левія за да изпълнява черковнити служби помежду Чифутити, а пакъ Гръцити са исклучиха сами отъ другити племена които сѣставляватъ источната въра за да изпълняватъ само тѣ и хемъ на собственніятъ си языкъ сичкити черковни и синодални служби.

Има повече.— Колѣното на Левія държеша богослуженіето на истиннаго

Бога и пазеніето на десетити заповѣди помежду другити чифутски племена, а пакъ гръцкіятъ народъ, не е правилъ до-сега нищо друго освѣнъ да распрѣска помежду другити христіански народи развратѣтъ, безчестіето, раздорѣтъ и свѣтотатството, съсъ една дума, сичко туй което поврѣжда и религіята и нѣравственността.

Туй което рѣкохми нѣма да докривѣи на Сѣвътникѣтъ. То нѣма да докривѣи още и на Гръцити; защото тѣзи нѣща които рѣкохми сѣ нѣща основни и исторически.

Прочее отъ дѣ иди дѣто нашити Българи и предитѣхъ Сърбити, Молдо-Власити, Русити сѣ са раздѣлили отъ Гръцити? Нали иди сѣ отъ туй че Гръцити ходѣха въ Сърбія, въ Молдо-Влахія, въ Русія, въ Българія само-и-сама да продаватъ свѣтити нѣща и да оскверняватъ словото божіе съсъ лошавити си примѣри. Що ни трѣбува повече да забикаями?

Гръцити не искатъ, казува Г. Киріакидисъ, да бѣди смѣсенъ синодѣтъ. На туй отгорѣ той има съвършено право. И нѣ знаяхми туй безъ да ни го кажи. Защото не само членовити на единъ смѣсенъ синодъ нѣма никоги да бѣдѣтъ согласни помежду си, нѣ още Гръцити ще научатъ и чужденцити на лошавити си обичаи и на масторскити си лукавщини и хитрини.

Както рѣкохми, по-добрѣ е хилѣди пакти да са не намира никой Българинъ било въ синодѣтъ било въ друго нѣкое гръцко събрание. Защото Гръцити не намиратъ рити за благословно, цити пакъ за полѣзно нашето присѣствие въ събраніята имъ. Нѣмаи ли и

нѣ същити причини за да искаи да са не намира нити единъ Гръкъ въ нашити черковни и граждански събранія?

При сичко туй, Сѣвътникѣтъ и чорбаджити искаха да са намиратъ въ гръцкити събранія. Твърдѣ добрѣ. Нѣ какъ стана тѣи да не покажатъ и тѣ въ тѣзи събранія сѣщити тѣ чувства които показяха Гръцити?

Гръцити сѣ убѣдили веки добрѣ че по причина за мирѣтъ, за добрата наредба, за безпристрастіето и за доброто на гръцкіятъ народъ, не трѣбувало да са намиратъ Българи въ синодѣтъ имъ и въ другити имъ събранія. Нѣ кѣту е тѣи отъ дѣ и защо разлѣдуватъ тѣ сами нашити народни работи? Какъ държуватъ тѣ да искатъ единъ смѣсенъ синодъ, смѣсени събранія?

Колкото за примѣрѣтъ на първити христіани за който Г. Гаврилъ Кръстьовичъ хортуваши въ заключеніето на изложеніето си, то не е динъ право. — И наистина какво доказуватъ дѣйствително караніята и прицаряити които ставаха въ старо врѣме помежду Чифутити и Гръцити? — Тѣзи каранія и тѣзи препирни доказуватъ че подобни на първити Гръци Христіани и на първити Чифути Христіани, Христіанити Българи и Христіанити Гръци сѣ некаждѣри да си разлѣдуватъ работити единъ съсъ други. Съсъ една дума, сѣки трѣбува на страна да разлѣдува собственити си работи.

Г. Киріакидисъ казува че въ старо врѣме нѣмаши толкови патрици колкото имали народи въ свѣтътъ.

Нѣ ако нѣмаше въ старо врѣме толкови патрици колкото имали народи въ

свѣтъ, защо бѣха дали Гръцити единъ патрикъ на Русити? — И по-късно, защо гръцката патриаршія удобри съставеніето на единъ еллински синодъ въ Атина, синодътъ на Сърбити и синодътъ на Русити.

Чудно нѣщо! Фанариототи даватъ единъ синодъ на Гръція единъ синодъ на Сърбія и единъ синодъ на Русія, а пакъ на назн тѣ отказуватъ!

Можимъ-ли намѣри едно доказателство по очевидно отъ туй, за плотизмътъ въ който Гръцити искатъ да ни държатъ ???

Въ първиятъ си брой нѣ бѣхми казали нѣколко думи за неправедните претенции на гръцката патриаршія и бѣхми сабди въ същото врѣме два малки члена отъ Куріе д'Оріанъ относително за аязмата на кюркчійци на Влахерна. Ето какво хортува пакъ францускиятъ вѣстникъ за този серіозенъ предметъ:

„Чудниятъ начинъ съсъ който гръцката патриаршія, синодътъ и смѣсеніятъ съвѣтъ си посвѣтиха имотътъ на кюркчійци направи въ Европа едно скърбно впечатление: нѣкой-си вѣстници поговориха за нѣго. Види-са че тѣзи хула стигаши за да направи патриаршіята да побърза да повѣрни на кюркчійскіятъ еснафъ единъ имотъ който тѣ сж купили съсъ парити си и който иматъ отъ сто и двацетъ и петъ години на насамъ по причина на правдини съвършенно редовни.

„Нѣ тѣи не е: патриаршіята си държи посвѣтеніето. Повече: отговорътъ който ни прави Византистъ, отговоръ направенъ види са работата отъ същата патриаршія бележи че убодрено отъ една първа сполука, високото гръцко духовенство ще даде на посвѣтеніята пълни съразмѣрки.

„Дѣйствително, следъ кѣту уплакуна туй което той нарича наша незнаница за предметътъ за когото става дума, Византистъ са пита съсъ удивленіе ако Куріе д'Оріанъ не е зналъ че аязмата на Влахерна и сичкити други принадлежатъ на патриаршіята.

„Една аязма е единъ изворъ отъ обикновена вода на която са притури нѣкаква религіозна легенда. Върху туй станамо, не ще бѣди твърдѣ мѣчно на патриаршіята да умножи аязмита и да си ги усвои послѣ. На туй отгоръ за-

страшаваніята са веки показуватъ: !го е толкова истинно щото много стонани на кладенци, които позволяваха на хората до си падатъ слободно вода, сториха тутакси есакъ да са влѣзува въ тѣзи кладенци.

„Тѣзи предпаза е едно дѣло отъ благоразуміе ако нѣ отъ милостивина. Дано не бѣди една укженила мѣрка противъ новити начала които излѣзуха отъ гръцката патриаршія и които защищава Византистъ!

„Има повече. Нѣ само човѣцити които иматъ аязми трѣбува да си земаатъ мѣрките, нѣ още и женити които нѣ иматъ панагіи, сирѣчь иконички на Свѣта-Богородица, ще сторятъ добръ да ги скрѣятъ. Защото сега наскоро една панагія която принадлежи на една жена грѣзния отъ Галата са посвѣти както аязмата на кюркчійци; както злочестнити кюркчійци, тѣзи бѣдна жена са фѣрли въ тѣмница когото патриаршіята са готвени да я усвои. За добръ честь една канцеларія са намѣси на тѣзи работа: жената са пуснува и панагіята са дава назадъ. Следъ таквиан посвѣтенія и въ присѣствіе на много други, посвѣтеніето на черкувата на кѣрчумарити отъ Галата напирѣрь, човѣкъ можи твърдѣ ясно да разумѣй страхътъ който почувствува една голѣма частъ отъ гръцкото население.

„Нѣ чудно нѣщо! Византистъ претандирува че царското правителство било дозволило сичкити тѣзи посвѣтенія, уничтожителни отъ хати-хумаюнътъ. Защото, казува Византистъ, царското правителство удобрило уставити направени отъ народното събрание: дѣто ще са рѣче, по причина на тѣзи уставити които иматъ сила на законътъ, смѣсеніятъ съвѣтъ и свѣтіятъ синодъ можатъ да земаатъ аязмата на Влахерна отъ кюркчійскіятъ еснафъ безъ да глѣдатъ ходжетити които сж излѣзли отъ Ефкафътъ, които не биватъ сѣкоги прави.

„Туй което Византистъ казува за аязмата на Влахерна можи да са отдаде за сичкити аязми въ отоманската имперія, за сичкити икони, за сичкити черкуви, нѣка рѣчемъ по-добрь, за сичкити имоти. Защото, гръцката патриаршія си посвѣти нарочно както аязмата на Влахерна купена отъ кюркчійци има сто и двацетъ и петъ години, тѣи и другити петъ или шестъ ближни имоти, купени по късно отъ сѣціятъ еснафъ.

„Дѣто ще са рѣче то е едно законодателство противоположено на зако-

нити които иматъ сила въ отоманската имперія, което народното гръцко събрание направи наскоро. Нѣе припорѣдчува ми туй законодателство и притѣлуваніята които праватъ за нѣго на сичкити хора интересни за държеніето на общенародната наредба и за упазата на стопанството.

БЪЛГАРСКИ РАБОТИ.

ЦАРИГРАДЪ 1 августъ. — До дѣто още не сме са снабдили съсъ собственни кореспонденции за ходѣтъ на българскити работи по България, нѣе ще обрнемъ вниманіето си днесъ върху туй което става тука въ нашата столица и което занимава най-живо нашити съотечественници.

Туй което занимава ний-живо нашити съотечественници е безъ съмнѣніе та крирътъ който гръцката патриаршія подаде на Високата-Порта относително за отстъпникити които можи да даде на българскіятъ народъ, и дѣйствието което нашити представители трѣбува да държатъ въ разискуваніето на народнити ни работи.

При сичко туй, Съвѣтникътъ увѣрва че този та криръ не са е подалъ още отъ патриаршіята; че патриаршіята, кѣту разумѣла, споредъ единъ, че Високата-Порта не щала да прѣими рѣшеніята на събраніето, а споредъ други, че Гръцити измислювали различни причини за дано би нѣкакъ да постигнатъ онова което желаятъ, за туй казува Съвѣтникътъ, гръцката патриаршія хитрувала и забавляла да даде рѣшеніята си на Високата-Порта.

Както и да е, притури Съвѣтникътъ, достоверно е че „отговорътъ до този часъ въ който пишемъ тѣзи редове не са е занѣсълъ още; защото колкото нѣти нашити представители сж ходили при Н. В. А'али наша, откакъ сж са свѣршили засѣданіята на гръцкото събрание, до завчера сж чували отъ устата му сѣ туй, сирѣчь че патрикътъ не си е представилъ още отговорътъ, и когато го представи Високата-Порта, ще даде рѣшеніето си.

Тѣзи оцѣненія на Съвѣтникътъ ни са виждатъ лѣжливи и неосновни. Колкото за дѣйствиата на нашити представители, тѣ сж твърдѣ точни и твърдѣ прави; и ето на туй отгоръ кокво ни бележи единъ отъ нашити съотечественници:

„Когито гръцката патриаршія занѣсла та крирътъ си на Високата-Порта, на другиятъ день много отъ нашити Бъл-

„гари останали шастисани отъ шашар-
„дисуваніето и патриотическото работе-
„ніе на нашити представители въ полза
„на българскити правдини. Казуватъ че
„тѣ си испотрушили краката да ходатъ
„на Високата - Порта при минис-
„търътъ на външнити работи. Туй не
„е ли доста да убѣди Българската
„Пчела и Бранителътъ, че на-
„шити представители не спятъ, нѣ дѣй-
„ствуватъ; и дѣйствуватъ изъгаво и
„мъжки за сполуката на нашити народ-
„ни желанія?”

— Въ послѣдниятъ си брой, Гайда-
та обнародува едно твърдѣ серіозно из-
ложение направено отъ страна на
нашити български владци Панарета,
Доротей и Антима до Н. В. Аали-па-
ша, министъръ на външнити работи,
въ което тѣ поддържатъ праведнити ис-
сканія на нашиятъ народъ и доказуватъ
безправедното рѣшеніе на гръцкити събра-
нія за българскіятъ въпросъ. По при-
чина на пространството му, ние ще са-
уграничимъ да направимъ отъ нѣго едно
скратеніе за нашити читатели.

Кѣту доказуватъ на дълго на Н. В.
Аали-паша за безмъстното отказуване
на осемтъ български точки отъ всеоб-
щото събрание и желаніето на патриар-
шіята да бѣди церковното началство чи-
сто гръцко, която прѣтандирува още че
пріѣманіето на осемтъ точки на Бъл-
гарити увѣждали въ черкувата нѣкакви
си противорелигиозни начала, подонсани-
ти на и зложението, опровергаватъ
мъжки тѣзи претенція на патри-
аршіята на точката на зрѣніето на
церковнити канони и искаруватъ о сн о-
л ни исканіята на Българити.

„Ние казуватъ подписанити на и з-
ложението, кѣту сми членови архіе-
рейски на тѣзи черкува, и отъ дѣца въ-
спитени въ нѣя, увѣриваши царското пра-
вителство че узаконеніето на нашата чер-
кува не са никакъ, нарушава отъ пріѣма-
ніето на осемтъ точки на българскіятъ
въпросъ. Нѣ отъ това пріѣманіе, приту-
рятъ рѣченити лица, са нарушава друго
нѣщо което Гърцити не смѣятъ да иска-
жатъ; сирѣчь че това пріѣманіе наруша-
ва придобитата исклучителностъ да бѣ-
датъ сѣ тѣ надъ церковнити ни работи и
да ги управляватъ и да ги распоредятъ
тѣ сами съсъ собственното си духовен-
ство въ полза и интересъ на собствен-
ніятъ си народъ.”

Подписанити владци свършуватъ
изложението си кѣту казуватъ че
„ние нѣмаши съмненія че царското прави-
телство разбира съвършенно наляганіе-
то на Гърцити и че въ дълбоката нѣго-
ва смишенностъ, ще благоволи да са зе-

ме само за тѣзи наша работа, и ще ѣ
даде единъ добъръ и праведенъ край, и
нѣма най-сетнѣ да остави българскіятъ
народъ, върнити свои подданици, на во-
лята на ценіето на Гърцити да му нала-
гатъ законъ и системи отъ които той намѣ-
сто да са ползува, страдае повръждаемъ.”

— Въ първиятъ си брой ние бѣхми из-
вѣстили годишнити испитаніята на бъл-
гарското цареградско училище при българ-
ската народна черкува. Ние разсѣдихме
сега за добрѣ да дадемъ на нашити читате-
ли нѣкои подробности за обрѣдътъ съ кой-
то тѣзи испитанія сѣ почнали и свършили.

Слѣдъ божественната служба, казу-
ва Свѣтътъ кѣтъ който са извърши
отъ българското духовенство и на която
са испѣ два пѣти многолѣтствіето на Н.
Ц. В. Султанътъ, свѣщенниците придру-
жени отъ първенците и отъ множество
народъ отидоха въ училищната стая ко-
ято украсаваха иконити на нашити пър-
воучители и просвѣтителі Кирила и Ме-
тодія, портретътъ на Н. Ц. В. Султанъ-
тъ, образътъ на князь Стефана Богори-
ди както и ликътъ на тримата наши на-
родни архіереи.

Г. Григоръ хилендарски произнѣсь
лѣ едно слово съобразно съсъ обстоятел-
ствата. По единъ достопохваленъ обичай
казува Свѣтътъ кѣтъ, слѣдъ слово-
то са прочели и имената на онѣзи родо-
любци които сѣ пожертвоваши що годъ
за училището въ продълженіето на годи-
ната кѣту сѣ споменѣло въ сѣщото вре-
ме и количеството което съки отъ тѣхъ
е пожертвувалъ.

Най-сетнѣ сѣ зафанили испитаніята.
Отговорити на ученицити, притура Свѣ-
тътъ кѣтъ, биле добри. Свѣтътъ
ното и усърдното стараніе на учителити
въ преподаваніето на уроцити и прѣлѣ-
жаніето на ученицити прѣзъ цѣла година
не оставало нищо да са желай.

КОРЕСПОНДЕНЦИИ НА ТУРЦИЯ

КЪРЪМЪ, 18 Юлія. — Слѣдувамъ да
ви описувамъ злощастното състояние на
къръмскити Българи. Туй което ма нас-
кърбява най-много е варварската жесто-
костъ на московското правителство. Мно-
го пѣти ми са е случувало да приказу-
вамъ съсъ нѣколко отъ първити тукаш-
ни Българи за тѣхната позиція и за тѣх-
ното състояние. Нашити взаимни при-
каски никоги не сѣ бивали безъ упла-
куванія и безъ негодованія. И защо да
не исповѣдамъ предъ публиката че тѣх-
нити праведливи уплакуванія и негодова-

нія сѣ ми оставали съкоги единъ лошавъ
споменъ и едно лошаво впечатлѣніе? —

„Ние са уплакувани; нѣ кой ни глѣ-
да, кой ни слуша? казуваха ми тѣ. И
какво искаши ний? Нищо друго освѣнъ
туй което ни е най-много потребно, туй
което можеш да развие нашити умствен-
ни дарби, съсъ които Богъ ни е обдарилъ.”

„Нѣ туй не ни са дади и не ни са
дава. Комитетътъ на когото ние са мо-
лими, прѣзира нашити молби и нашити
желанія; той необрѣща къмъ наши гор-
кити никакво вниманіе. Отъ кѣту сми сѣ
приселили ние не прѣставами да са моли-
ми да ни са даде воля да си отворимъ
едно училище. Кой ни чува? Никой. На-
празно ходимъ при комитетскити чинов-
ници. Когато идемъ тѣ или спятъ, или
сѣ иматъ работа или нѣкъ ги нѣма там-
ка. И тѣ принудили сми съкоги да са
върщаши.

„Любопитно нѣщо! Отпърво ние са
чудехми какъ са случува да отиваши при
чиновниците на комитетътъ съ по онуй
време когото тѣ или спятъ, или сѣ им-
матъ работа, или нѣкъ ги нѣма тамка!
Нѣ единъ добъръ човѣкъ, членъ отъ ко-
митетътъ, не са забави да ни убави при-
чинити на тѣзи масторска игра; той ни
каза че самити причини които подбужда-
ли тѣзи игра била че сми ходѣли ушъ
съсъ празни рѣцѣ. Туй ни още поту-
ди. Много пѣти сми правили приноси на
почтеннити комитетски членови; нѣ ни-
що не сми видѣли на межданъ. Тѣ зематъ
каквото имъ влѣкнѣш въ рѣцѣти, ама
габота да ни свършатъ, тѣ нити хабѣръ
иматъ била.

„До сега, подъ управленіето на то-
зи комитетъ чисто нѣмски, ние не сми
си виждали хичъ благоденствіето и спо-
койствіето. За напрешь ако ни управля-
ва съ той, ние ще са съсипниши и ще ста-
нимъ по бетеръ и отъ Татарити.

„И споредъ мнѣніето на комитетътъ
ние и сега сми нѣмаши никаква разлика
отъ Татарити. За туй той ни нарича
съкоги Тагари, Бусурмани, Дармоуди
и... Защо? защото сми Българи; за-
щото сми единъ народъ отъ славянско
происхождение; защото сми православ-
ни... и защото са храними съсъ патѣтъ
на собственното си чело.

„Ние макаръ да насѣлнѣши чѣтири-
сѣти села въ Къръмъ, макаръ и отъ то-
гизи да са минаха години; нѣ ние нѣма-
ми ни едно училище, нити нѣкъ учители
и попови. Съсъ една дума нѣмаши хора за
въ работа. И както са вижда, комитетъ-
тъ е рѣшилъ струи какво струва да ни
държи въ илотизмѣтъ и въ невѣстес-
твото.”

„Когато са преселавали въ Кържмъ, не дадохни слово, щомъ стигнали там, нито са понастъмнали, първата ни грижа да бѣди да си отворимъ училища въ сѣко село, и едно централно въ сръдята на колоніити. Тогизи нѣ не мислихми хичъ че ще сръшвамъ мѣхнотѣ отъ друга нѣкои страна; и, кѣту са бѣхми сами нѣ да не си прѣчимъ, вѣрхохми са синца и общо отредихми че онзи който не си прати дѣтето въ училището да плаща сѣки день по двацетъ парѣ.

„Нѣ комитетътъ ни прави мѣхнотѣ, и тѣзи мѣхнотѣ не са праватъ напразно. Нѣ си оставами и ще си останимъ въ невѣжеството... Наши ти прошенія сѣ за този комитетъ гласъ въ пѣящи и въ пустинѣ; тѣ напличатъ на насъ умразъ, прѣтѣсненія и гонѣнія; защото комитетътъ е по-благодаренъ да му плюйми въ лицето нежели да го молимъ за училище. Нѣ колкото и да ни са зѣби комитетътъ, колкото и да ни мрази, — нѣ трѣбува да постоинствувами въ чувствата си и въ желаніята си конто му исповѣдахми, трѣбува да трѣпимъ сичко отъ нѣго само и само за да избѣгнимъ укорити и клеветити на народътъ и на потомството.

„И наистина ако дѣчата ни останѣтъ тѣй дивѣ каквото сми нѣе, тѣзи дѣча и потомството да ли неще да ни кѣлне и да ни провала? да, то са знай; защото нѣе първи послушахми съвѣтити на не блага оразумнѣти хора; нѣе първи повѣрвахми и казахми на другити че е нужно да се преселимъ; нѣе първи казахми чи ще намѣримъ въ Кържмъ сичко туй което ще оставимъ въ старити си жилища; нѣи първи трѣгнахми и поведохми другити!!...; това ще рѣче че и нѣи първи направихми другити да си оставатъ бапѣното огнище, готовити кѣлѣ, нивѣ, ливади, лози, черкуви... училища... и да дождѣ въ Кържмъ дѣто не намѣриха нищо...“

Какъ да не са нажалѣ сърцето на човѣкътъ въ прѣсѣтствие на таквизи тѣжи, на таквизи уцѣкуванія на таквизи кѣххри!!...

Тѣшко! и горѣо!... на кѣдѣто и да си обѣрнѣшъ очити сѣ щѣ да видишъ наши ти Бѣлгари сѣсъ посѣрнати лица и навѣдена глава да ходѣтъ да просѣтъ необходимото си нѣщо и то сѣ напразно... Кои Бѣлгари можѣтъ сѣ пофали че безъ борба сѣ си добили училища? Нити един. Задъ-дунавскити Бѣлгари, макаръ и правителството на Н. Ц. В. Султанътъ да имъ позволява да си иматъ училища, обаче не можѣтъ да си наредѣтъ още нити едно училище както трѣбува; защото тѣ сѣ принудени да са борѣтъ сѣсъ фанаріотити.

Отсамъ-дунавскити Бѣлгари у влашката Басарабія, ако и да иматъ неке централно училище; нѣ сѣсъ какви мѣхнотѣ са отвори и наредѣ? Само Богъ ги знай.

Другити бесарабски Бѣлгари въ Русія са молятъ отъ петдесетъ години на насамъ да имъ са дадѣ воля да си отворѣтъ централно училище; нѣ комитетътъ на когото тѣ сѣ подавали прошенія та си, не ги е чувѣлъ. Той имъ прѣчалъ и сега имъ прѣчи тѣй, щото тѣзи Бѣлгари само тѣрпатъ, ядосватъ-са и чакатъ минутата когито тѣхнитѣ оплакуванія ще стигнатъ до високото началство. Тѣ са надѣватъ че тогизи тѣхнитѣ желанія ще са напълнатъ и че ще са услободѣтъ въ сѣщото вѣрме отъ владуваніето на комитетътъ.

Бѣдни бесарабски Бѣлгари! Дали не ви сѣ на пусто надѣждити? не сѣ ли у сѣщѣти че ако високото началство не ви е чуло охканіята отъ петдесетъ години на насамъ, сега-ли ще ги чуѣ?

Тѣй сѣщо можѣ да са кажи и за кѣрѣмскити Бѣлгари. Напразно са надѣватъ тѣ да доди на комитетъ умѣтъ въ главата; напразно чакатъ високото началство да обѣрни на тѣхъ вниманіето си.

Ако високото началство искаши неможеши-ли обѣрни вниманіето си къмъ тѣхъ? Да то са знай; нѣ кой е кривъ когато туй високо началство глѣда работити на бесарабскити и кѣрѣмскити Бѣлгари сѣсъ нѣмскити очила на комитетътъ.

И тѣй на никадѣ не можимъ да погледнимъ и да са поутѣшимъ! И какъ са свина сърцето на човѣка кѣту вижда че Бѣлгарити повече прѣчки сръщѣтъ отъ славянска страна колкото отъ друга!... Пусто славниство!.....

НѢЩО ЗА УЧИЛИЩАТА

„Попѣй ми Славкеле попѣйми
Изъ едно гърло два гласа,
Изъ една уста двѣ думи...“
(народна пѣсень.)

Въ 22-й брой на Гайдѣтѣ, прочетохми единъ малѣкъ статіѣка изъ Казанлъжѣ, коѣ разказва че Казанлъжане са зели за умъ, и сега старѣтъ да турѣтъ училищата си наредѣ, за което вече и повикали за учитель Г-на Ф. Веліева.

Не знаимъ какъ на другитѣ, нѣ на насъ тая статіѣка подѣйствува, нѣкакъ особено, тѣй щото нѣи, въ сѣщото вѣрме, отъ единъ стѣрѣжъ сѣ радовахми, а отъ другъ... отъ другъ—като че нѣкой задрасѣ съ остри нехте по ранѣтѣ ни, коѣ нѣи мислѣхме да е заживѣла отъ коѣ... .

Радва ми се, като сѣки Бѣлгаринъ,

кога видимъ че народнитѣ интереси нѣе чѣстѣтъ, а нѣе частѣтъ, и че глупѣтѣ и мръснитѣ интриги устанѣватъ мѣсто на другѣ по полезни грижи, отъ кои сѣ чака нѣщо за напредѣ; боѣ—на отъ другъ стѣрѣжъ като глѣдаме... . Нѣ не; нека захватимъ на редѣ и малѣко на дѣрѣ.

Помните ли Г-не Редакторе, онова блаженно вѣрме когато ученіето сѣ за-качи отъ панакидѣ на коѣ сѣ развѣваха нѣколко гарвани написани отъ искусѣтѣ рѣжѣ на даскалитѣ ви. (1) Помните ли ви, когато затѣя гарвани, ви му сѣ обѣзвахте вѣчно да го дарите, по крайнѣи мѣрѣ, сѣ по двѣ бѣкѣнѣци вино и единъ кокошѣкъ въ недѣлѣтѣ. Тая жертва, ви тога не чувствувѣхте, нѣ за то, питайте бѣднитѣ си родители, що имъ е било на сърдѣцето? Тѣй сѣ си отказвали и въ послѣдѣтѣжъ необходимостъ, само и само да умилюстѣвѣтъ вѣшѣи даскалѣ, за да ви не откажи въ премѣдростѣтѣ си, и да ви научи на умъ и разумъ. Това ако не помните, то увѣренъ сѣмъ че мнозина изъ насъ помнѣтъ още, какъ сѣ носѣли водѣж, прането на рѣжѣтѣжъ, житото на воденицѣтѣжъ и даже сѣ ходили да копѣятъ лозето на даскалѣтѣ и много, много още други, на кои нѣи тога необрѣцахъ никакво вниманіе... .

И за сичкитѣ тѣя трудове, за сичѣи тѣя жертѣви кои бѣхѣ станѣли като необходимостъ, какво нѣи получихме и що сѣ научихме? Нищо и много. Разумѣва сѣ, отъ къмъ ученіе Господѣ на упѣзи, нѣ за то нѣи искусно сѣ научихме да лѣжимъ и мамимъ даскалѣтѣ си, тѣй щото, макаръ той сѣ тѣя работы да е каленъ и презъ огнѣ и водѣж, нѣ нѣи се по хитри излѣзвахме, и на сѣка краѣжѣ масторски вѣрѣнахми работата си. Тѣя бѣха необходими слѣдствія на тогитѣжѣ метода на ученіето, коѣ, може-бѣ, и сега сѣществѣва, и коѣ е причина на толѣкози злини, на коѣ мнозина изъ насъ, явно или отъ мѣрзѣлѣ, не идѣтѣ и сега да обѣрнатъ вниманіе си.

Сичѣи знаеме, че модѣжѣтѣ и пріѣмѣтѣ не първоначалното ученіе, у насъ сѣ още въ първобѣитното си сѣстояние; еѣ това отношеніе, нѣи сме побратѣмѣковѣци съ Китайѣцѣтѣ. Логикѣ-та на наши-тѣ даскали за вѣспитаніе-то е слѣдѣющѣжѣ: азъ сѣмъ даскалѣ; зная да четѣжъ и пишѣжъ, и за това са ма турѣли да учѣж други-тѣ нѣе ученіето не са пріѣма лесно, това го зная по неѣбъ си, защото

(1) Названіе-то: даскалѣ, нѣи употребѣлѣваме туѣка само за панакидарѣ-тѣ, както ще види читатѣлѣтѣ, защото тѣя лѣзѣи на бѣлгарскіѣятъ народѣ, не сѣ достойни за свѣто-то знаніе: учѣтелѣ.

то гърба ми още има видъ като кафе съ, отъ тогн-тъ, кои сжмъ алъ. Даскал-тъ кой ма е училъ е по ученъ и по старъ отъ мене, а млади-тъ трѣба да слушатъ по стари-тъ, ещо . . . и горно на онѣ дѣца, кои ще паднатъ върхъ на тоя даскалъ!

Често сжмъ слушалъ даскал-тъ да сж оплакватъ отъ учениц-тъ си, че ся неучели и были мързеливы и пр. и пр. Моля ви, Бога ради, кажете: има ли възможность щото дѣте-то по рано отъ година да преглне азбукъ? Съгледайте и вижте, какво е положеніе-то на дѣте-то сутрина, кога отива на школъ-тъ, и въ време-то кога казва урокъ. Ако да знаехте, какво, то бѣдното испытва въ това време, у васъ космити на главъ настрѣхна ли бы. То знае че въ училището го чака: бой, бой и бой. И до азбукъ ли му е нему въ това време! Акоида знае нѣщо, то, поневоля отъ страхъ го забравѣ; а пакъ и да има нѣкои такива, кои да запоминатъ и кажатъ върно двѣ-три букви, то на четвъртъкъ непременно ще ся спрѣтъ, нѣ тука вече и край, защото даскал-тъ илестни-тъ го застави да збърна концытъ, и намѣсто К, у него става М. или Р. и пр. И тегли бѣдното дѣте, мжчи ся да научи тажъ азбукъ, и тажъ иж обрѣща и инакъ иж префърля, нѣ! а времето минѣва, годината приближава и едѣ, едѣ дѣтето привика на нещастн-тъ азбукъ . . . нѣ за то знанте ли що ся извърши съ дѣтето? То получи от-вращеніе и отъ учение и отъ училище . . . Ето що вършатъ паникьдаритъ

Малко или много, ако даскал-тъ си дадохъ зоръ да помислять: да ли е добро онова що струватъ, то увѣрени сме че тѣхъ да измѣнятъ тогава отношеніятъ си къмъ дѣца-та. Нѣ тѣхъ не мислятъ, защото тѣхнѣ тиквы не сж създадени за такова нѣщо; тамъ имъ не стига какъ въ тѣхъ, че съ бой работа не става и съ принужденіе учение сж не предава.

Ахъ, виноватъ сжмъ, нека ми простятъ даскал-тъ, дѣто имъ откаavamъ въ мисль. Да, тѣхъ мислятъ, и се съ благородны мислы сж пълни глав-тъ имъ — може и тука да обидѣхъ паникьдаритъ, като казвамъ че тѣхъ имѣтъ главы, като и тѣхъ често ся съмнѣватъ, кога исцѣждатъ отъ тамо нѣкоя мышницъ, да ли е у тѣхъ наистинѣ главъ, или то е чиста вратуна, тиква или кошница, коя по негодность отъ давна трѣбаше да лежи на бокъ. — Какви сж тѣхъ мисли, читателъ лесно ще ся догадае, ако съгледъ разумѣва ся, че по нѣкога, тѣхъ толкови са унасятъ, щото наченуватъ явно да мляскатъ и пригльщатъ въображамъ-тъ кокошки въ . . .

ПОЛИТИЧЕСКИ ИЗГЛѢДЪ.

Виенската поща ни донесе нѣколко подробности върху ходѣтъ на прѣговорити които станали относительно за подписуваніе на прѣдварителниятъ трактатъ и за примиряваніе както и за съдържаніе на тѣзи два документа.

Тя ни донесе още и важни политическія изясненія обнародвани отъ Виенската Газета и отъ дѣто излязува че Прусія и Нѣмція направили сами боятъ и сами подписали мирѣтъ; нѣкъту не сж мислѣли ослободени отъ задължителнѣта къмъ германското отечество, тѣ ще припознаятъ правдинити и данѣцити на федералното началство върху герцогщинити.

Остава сега да знаими, казува вѣстникъ ла Патри, щели да слѣдуватъ съ този языкъ, който ни увѣрѣва, и въ Берлинъ? Въ Берлинъ има една Виенска газета която са казува Германска Газета, и Г. Бизмаркъ има обичніятъ си органъ както и Г. Решбергъ има нѣговіятъ си.

Какво ще кажи този органъ? ще ли да хортува и той за правдинити на конференціята, за пълно и съвършено задоволяваніе увѣрено на голѣмото германско отечество? ще ли да извѣсти, най-сетнѣ, че данемарскити обори ще са туратъ подъ федералното владуваніе, а нѣ приключени въ границити на двѣти рѣтливѣ сили или пакъ на една-та отъ тѣхъ? — Туй ето което назнайми и което общенародното мнѣніе желай много да знай.

Дано-германскіятъ въпросъ влѣзи въ третата и послѣдната си фаза. Първата са забѣлежи отъ едно херонческо запазюваніе което дава на Данемаркія удовлетвореніе на незаличива слава; втората фаза ще са казува британическата фаза, забѣлежена отъ отслабити на английското правителство; третата, най-сетнѣ, е пруската фаза, сирѣчь фазата която политиката на берлинскіятъ кабинетъ можѣ да забѣлежи отъ едно голѣмо честолюбіе, което ще бѣди единъ царъ за вътрешни кризи, или пакъ отъ едно отричаніе, което ще тури пруската монархія на чело на германското отечество.

Споредъ единъ Виенскі вѣстникъ ето договорити сключени въ прѣварителнитѣ пунтови подписани на 1-ви августъ.

1. Царятъ на Данемаркія отстъпува на императорѣтъ на Нѣмція и на царятъ на Прусія трити герцогщини: Холщайнъ, Лауенбургъ и Шлезвигъ съ съ островити наедно на този полѣсдинѣтъ. Малкіятъ островъ Арою който са намира до Селандія съ съ данемарскити жители и който не са е привелъ отъ съюзницити, не са вижда вътрѣ въ отстъпуваніе. Обаче съмнително е че той принадлежи на Шлезвигъ.

2. Едно поправеніе ще стани за границити помежду Шлезвигъ и Ютландія както и една раздѣлна на ютландскити земи. Главнитѣ точки на новата граница сж забѣлзани въ проектѣтъ на прѣварителниятъ миръ.

3. Едно предоставеніе е направено до вадето на което трити герцогщини не можѣтъ да сачитѣтъ притѣжаніе на голѣмити германски сили.

Лордъ Руселъ приказалъ въ камарата на лордовити, за отговоръ на притѣлкуваніята на лорда Сгратфорда, едно слово отъ което телеграфѣтъ ни донесе едно скратеніе. Министърѣтъ за външнитѣ работи на Голѣма-Британія фърлилъ единъ погледъ върху исторіята на свѣтіятъ съюзъ, и напомнилъ какви сж бивали политиката и положеніе на Англитера въ този въпросъ. Благородніятъ лордъ наражилъ въ сѣщото време мнѣніе си върху сегашнитѣ мнѣви относительно за подновяваніе на този договоръ и свѣршилъ къту постоянствувалъ върху честитити дѣйствія които можѣтъ да са учакуватъ отъ доброто съгласіе на Англитера и на Франція.

Преговорити които са продължаватъ отъ много време помежду Нѣмція и Италия за повращаніе на орѣжіята зети отъ царскити началства отъ жителити на Ломбардія, преди избухваніе на боятъ въ 1859 стигнали вече до едно слѣдствие. Нѣмското правителство ще върни записанити орѣжія на особинити лица въ Ломбардія, които ще са оправданѣтъ отъ единъ законенъ портъ отътврѣванъ съ съ глѣже отъ царскити началства.

Малките германски царцини сж малко задоволени отъ постъпуваніето на Прусія. Туй незадоволение го потвърждава Остъ-Дайчъ-Постъ въ тѣзи думи:

„Опозиціята на малките царцини срѣщу пруската лакомія трѣбува да се размисля предъ очите на берлинскіятъ кабинетъ както бунтътъ на членовити срѣщу stomachъ. Когито Франція е задоволена, казуватъ Паризенчинати, Европа е спокойна. Когито Прусія е доволно утвърдена, казуватъ берлинскити вѣстни-кари, остатъкътъ на Германія трѣбува да бѣди наситенъ. Малко ни е грижа ако вѣнскіятъ кабинетъ са уміе отъ укорѣтъ на съучастіето съсъ Прусія кѣту подпниши мирътъ.”

Ние забѣлежимъ разлютяваніето, което произвѣди въ германскити царцини приземаніето на Рандсбургъ отъ пруската войска, която направи да излѣзатъ отъ туй мѣсто федералнити войски.

Ето краятъ на единъ членъ отъ нурембергскіятъ кореспондентинъ. Въ нѣго ще намѣрятъ наши читатели едно ново доказателство за негодованіето на Германцити срѣщу Прусія.

„Ако въ въпросътъ на Шлезвигъ-Холщаннъ сичкити второстепенни царцини би били крѣпо съгласни и ако бѣха турили на кракъ една федерална войска, фудултаво на Прусія и на Нѣмція щещи тѣжрдъ мѣчно да порасни на тѣзи точка, и Шлезвигъ-Холщаннъ щещи отколя врѣме да са оттарве. О благородно Хесо и будно Хановро, които показатъ толкози ревностъ съгласно съсъ Нѣмція и съсъ Прусія за уназата на лондришкити протоколи, мислити-ли че Прусія ще са задоволи съсъ Шлезвигъ-Холщаннъ? Ищахъ-тъ дохожда когито са вѣде, и когито ведящъ са поглѣхнатъ герцогци-нити тогизи ще доди редѣтъ и на Хановра.

„Отъ много врѣме наансамъ я желатъ и ти ще бѣди за Прусія едно добро парче. Ами Баварія, колко бържи ще са слани и тя въ нѣмската имперія съсъ сичкити хубави области които са проситратъ чакъ до Рениъ! Коварни блануванія пхлатъ безъ съмнѣніе душата на графъ Рехберга, ама скришнити обѣщанія тържествуватъ отъ сичкити козѣбанія. Съсъ помощъга на Прусія нѣма само Венеція да са земи, нѣ още можни да са улови и Ломбардія. Кой можни да нажи за сичко туй което прапорцити които са развѣватъ въ Рандсбургъ иматъ въ

згжикити си! Съдненіето само прави силата и спасеніето. — Нѣка прочеи второстепеннити царцини научатъ тѣзи истина.”

Огзбургската Газета прави върху сношеніята на Нѣмція съсъ Прусія слѣдѣющити расъжденія.

„Каквато и да бѣди цѣната която нѣм-кото правителство отдава на примириваніето си съсъ Прусія, вѣроятнo е чи са готви една криза която присхтствіето на Г. Бизмарка не ще предвари да запуши. Общенародното мнѣніе са прозниса отъ день на день срѣщу съкакъвъ видъ влганія на Нѣмція въ присѣдиннителната и насилственната политика която слѣдува Прусія. Почетътъ който Г. Бизмаркъ надххуваши, направи мѣсто на една скришна страхотія. Макаръ и да глѣдами въ нѣго покорителътъ на революціята, предчувствуваши обаче че е същиятъ той единъ видъ бунтовникъ отъ първи класъ.”

Вѣстникъ Таймсъ прави слѣдѣющити расъжденія за условіята наложени на Данемаркія:

„Мирътъ, който Данемаркія ще подпниши, ще бѣди много по неспріятенъ отъ колкото онзи миръ който Англія можеше да ѝ направи и презъ юніа билля. Царятъ на Данемаркія отстъпува правдинити си върху Шлезвигъ, Холщаннъ и Лауембургъ. И да предложимъ били че Ютландія ще ся докара на сключуваніето на мирътъ, положеніето на монархіята ще бѣде твърдъ лѣжовно. Едно данемарско насѣленіе покорено на Германія, ще живѣи до самити порти на Ютландія. Не ще остани за царството никоя частъ отъ Шлезвигъ която да можни да служи за граница помежду Германцити и земята чисто данемарска. Нѣ Ютландія ще са изложи безъ закрилка на сичкити влїанія които една областъ, граница германска, можни да ѝ принесе.”

СЪБАКВИ НѢЩА И НОВИНИ.

— Хамидъ-бей, вѣтхъ главатаръ на Запгїето въ Змирна са наименова председателъ на криминалнѣтъ сѣдъ (джинаатъ меджлиси) въ този градъ.

— На връщаніето си отъ поклонство-то на Мека, Абдель-Кадеръ, слѣдъ кѣту пристигналъ въ Дамаскъ прївѣлъ посѣщеніето на Вааліята отъ този градъ на муширинътъ и на по голѣмити тур-

ски начаства, както и консулти Француши, ниглишки и руски.

Още на пристигваніето си, Емиръ тѣ проводилъ човѣкъ при Францушкїятъ консулъ за да му принесе здрависуваніето и да го моли да го извини за дѣто не е дошелъ да го види лично, кѣту мюсюлманскїятъ адетъ е да не са излѣзува отъ дома нѣколко дене когито са връща човѣкъ отъ едно поклонство.

Въ посѣщеніето което прївѣлъ отъ Г. Хекерда, Абдель-Кадеръ му хортувалъ доста врѣме и въ думи пѣлни съсъ една жива признателностъ за добринити които императорътъ ималъ за да улѣсни пътуваніето му на Мека.

— Едно писмо отъ Лондра извѣстѣва тласканіето въ водата на една пароходна гимія направена за египетскїятъ подкралъ.

— Една кореспонденція отъ Видинъ извѣстѣва че отъ пристигнуваніето на новиятъ управителъ Ренидъ-наша, този градъ зель единъ други изглѣдъ. Сокацити сж разширичили и послали съсъ наддържмъ; пазарити, джаминти, кѣшли-ти, и конакътъ на управителътъ сж съвършенно приправили; една особва служба сж направила за янгжити снабдена съсъ потребнити съчева да са дѣйствува бържи. Съобщеніята помежду главнити градица на санджакътъ биле до сега мѣчни, и познала-са потребата за да са направатъ пѣтища. Пѣтътъ който води на Нишъ и който минува презъ балканътъ не е още довършенъ, нѣ работити сж тласнати съсъ дѣятливостъ. Ние са надѣвами, казува кореспонденціята, да стани този пѣтъ готовъ за хората подиръ малко врѣме. Комисаринътъ Нусретъ-наша, особно натоваренъ за поселиваніето на татарскити и черкешкити емигранти, и който живѣе обикновено на Кюстендже, трѣгналъ отъ този градъ за Нишъ за да наглѣда черкешкити колоніи поселени въ този санджакъ; тѣзи дине са учакѣва заврѣщаніето му.

— Емирсїалъ, отъ Змирна, извѣстѣва че помежду насаджерити които пристигнали тѣзи дине въ Александрія, са намиралъ и Іосифъ Карамъ, единъ отъ онѣзи [мѣжъ които играха една тѣжрдъ голѣма рола въ работити на Либанъ.

— Споредъ една депеша отъ Цариградъ, вѣстникъ Франція извѣстѣва че единъ фирманъ подписанъ отъ Н. Ц. В. Султанътъ упълномощува Давутъ-наша да стои ощи три години управителъ на Либанъ.

— Казуватъ че едно прошеніе са е подало на Н. Ц. В. Султанътъ отъ страна на кюркїйскїятъ еснафъ противъ беа-

мѣстности и несправедливи претенции на гръцката патриаршия.

— Въ единъ членъ подъ име: положеніето на вѣроисповѣдніята ни въпросъ, слѣдъ кѣту разказува основни правдини на българскіята народъ и причини които подбуждатъ Грѣцити да упорствуватъ да държатъ Българити въ вѣроисповѣдноробство, Бранителътъ казува „че грѣцкити фенерски калугери, които отъ много години насамъ бѣха подчинили българскіята народъ подъ вѣроисповѣдніята хумотъ, кѣту го събличаха немилостиво и кѣту събиряха толкови милиони грошови, чрезъ които нѣ само издържавяха тисязи грѣцки фамилии, и живяха кѣту Сарданапали, нѣ още искаха да достигнатъ голѣмата отъ тяхъ названа идея която е тѣй силно вкоренена въ главити на тѣзи Грѣци, тѣзи калугери, са пита Бранителътъ, подмогнати отъ сичкіята си народъ, можаха ли тѣй хладнокрѣвно да изгубатъ такива голѣми приходи? не трѣбуваши ли да употребѣтъ сичкити си сръдства за да останѣтъ пакъ господари на вѣрата въ България? нѣ какво правѣтъ представници ти въ Цариградъ? какво вършатъ тѣ? това е, казува букурешката газета, което незнайми. „

— Казуватъ че житата въ Русія хичъ не можели да станатъ тѣзи година по причина на голѣмити дѣждове които паднали по тѣзи мѣста.

— Една доста голѣма сума пари са събрала въ Египетъ отъ отреденіята комитетъ [въ полза на черкешкото преселѣваніе.

— Едно страшно злощастіе са случило въ Петербургъ. Една черкува която са казувала Преображеніе и която била на искаруваніе, са срутила съ единъ голѣмъ трѣсакъ. Тѣзи черкува паднала тамамъ на минутата когито работницити имали адеть да убѣдуватъ. Много работници сѣ затиснали; отъ тѣхъ повече умрѣли отъ колкото ранени.

— Еминъ-ефенди, деректоръ на гюмрукътъ на Киречъ-Капу, са наименувалъ каваліеръ отъ Легионъ д'Онеръ.

— Миналата недѣля отредѣната комисія за да разгѣда правата на стопанство на посѣтени ти мѣнастири, държала първото си засѣданіе въ конакътъ на А'али-паша министърътъ на външнити работи.

По причина на отсъствието на французскіята представникъ, който са намиралъ въ Селеникъ, туй събрание траяло много малко врѣме.

— Г-нъ Маркизъ де Мустіе, француз-

ки посланикъ въ Цариградъ трѣгна тѣзи недѣля за Франция.

— Миналіята четвъртъкъ избухна тука на Кумъ-Капіл единъ твърдъ голѣмъ пожаръ който направи на пепелъ до шестотинѣ дървени къщи.

— Сѣобщаватъ ни слѣдующето:

Кѣмъ честитити акціонери на Компанія за памучна фабрика въ Пловдивъ.

Господаре,

Драго ми е като вы гледамъ да зачитате за едно прѣдпріятіе, което е убогатило и убогатава цѣли народы. Вамъ е познато, че сѣяніето на памука отъ малко врѣме насамъ сѣ распространи толкъ много по Турско, что то прѣденіето и тъканіето му сѣ виждатъ неизбѣжны; обаче за подобно прѣдпріятіе трѣбуваше голѣма сѣрмія, а по нашити мѣста нѣманіето пари е вредомъ, или ако ги има нѣдѣ-си, тѣ отъ простота сѣ закопаны въ земята, та не можни кой да ги направи родливы. Потрѣбно быши да дойди чловѣкъ въ Цариградъ и оттукъ да прѣнесе кѣмъ насъ една часть богатство, та да раствори неговити наборы по оныѣ мѣста, толкъ обычливы намъ. Тѣй, кога сичкыти изворы за печалба сѣ растворены, което произлизя отъ развитіето на индустріята, тогасъ обстоятелствата сѣ пѣстры, и всякой на что то и да са залови намира добывкж въ него, та нѣма да сѣ спущатъ всица както изгладнѣли върху една само стока и единъ отъ другъ да ѣ навалѣтъ цѣнѣтъ, както сѣ случи съ беглишкыти гайтани да снаднатъ отъ 22 до 10 гроша, и други. Тѣй индустріята е животътъ на народити, и нейното въвожданіе изново на едно мѣсто е толкъ мѣчно днесъ спорядъ измыслѣваніето на пародвижныти макины въ Европа, что то е невѣзможно единому чловѣку да го извърши; а онова, което не може да постигне нѣкой самичакъ, то го постигва твърдъ лесно здружаваніето, зачтото тамъ дѣто сѣ събра ни мнозина въ едно имя, надъ тѣхъ е и благословіята небесна.

Господаре, великолѣпно е душата на успѣха, и тамъ дѣто нѣма богатство, не може да бѣде и великолѣпіе, слѣдователно тамъ нѣма и успѣхъ: тѣй богатството е най-силный двигателъ на сичкыти работы на свѣта. Всяко му отъ насъ е позната нуждата, която всякой всякий часъ чувствова за потрѣбата на богатството, безъ което и образование и просвѣщеніе не можѣтъ да бѣдатъ, та и

за това доволно врѣме въ Европа, мнозина учени сѣ залѣгаха да издиратъ най-здравый изворъ за него, и най послѣ за наша честь тѣй постигнаха да развѣржатъ тоякъ костеливъ възелъ, който е работата или гюнделицити. Н. П. Днесъ десѣтъ души чловѣци съ помощта на една машина можѣтъ да искаравѣтъ работа за сто души и съ тоякъ начинъ спечелватъ деветдѣсѣтъ гюнделика. На това подобіе е основано и нашето дружество, което, вы Господаре, имѣхте добринж да почетете съ вашето участіе. То днесъ е мѣненко (*), както сичкыты първоначалны работы на свѣта; нѣ отгорѣ за малко врѣме, бѣдете увѣрени, то ще порасте твърдъ голѣмо, още повыше както има на помощъ Оногова, подъ миролюбивата сѣнка на Когото всица прѣбываваме, Комуто Всевышній да продължи свѣтлыты дни, а намъ да подарши добаръ успѣхъ и добръ печалбж!

31 Іулія, 1864.

Директоръ,

Цареградъ.

И. А. Богоровъ.

— Нашити съотечественници помнятъ че преди нѣколко врѣме едно сѣзаклітіе са быше открило въ Белградъ противъ животътъ на князь Михаила. Цѣльта на това сѣзаклітіе била да снематъ отъ престолътъ или да утрѣпатъ сегашніята князь и да го заменѣтъ съъ княза Карагеорѣевича.

Сърбски новини, официалніята вѣстникъ на сѣрбското правителство, обнародува тѣзи дине сентенціята която министерството на правосѣдіето произнесло сръщу рѣченити сѣзаклітници.

— Пишатъ отъ Солунъ че цѣната на памуцити стояла съ на 38 гроша оката; тя са покачила още единъ грошъ на минутата когито пристигналъ единъ телеграмъ отъ Марсилія който извѣстивалъ сключваніето на мирътъ въ Америка. — До сега рожбити сѣ показували добри.

— Житилити отъ Курдистанъ кѣту уцѣнили трудовити на управителътъ си Мустафа-паша за да спрѣ успѣхиги на тѣшката болѣстъ извѣстѣли на царското правителство, съъ една особна мазбата, честитото слѣдетвіе което излизало отъ меркити зѣти отъ Н. Превѣсходителство.

— Генералъ Пгнатіевъ, който са наименова проводникъ на Русія са учакува тѣзи дине въ столицината.

— Научавами-са че Г. Найдѣнь Геровъ руски консулъ въ Пловдивъ пристигналъ по миналата недѣля тука въ столицината.

(*) То днесъ има около четырѣдѣсѣтъ участника и седеистотинѣ акціи продадени

ПОДЛИСТНИКЪ НА ТУРЦИЯ.

СКРИШНОТИТИ НА ЕДИНЪ ПОПЪ. (1)

По едно време той чана да са пона-мѣстюва, въ което време като глѣдахъ нѣговити тѣжки и редовни черти, нѣговити хубави побелѣли косми, които откриваха едно чело пълно съсъ благородщина, нѣговити дълбоки и хубави очи съсъ единъ сладкъ погледъ, азъ мислѣхъ наистина че този човѣкъ трѣбува да е живѣлъ и да е страдалъ отъ сърце. —

„Ази съмъ отъ Тула, каза ми той, единъ старъ царски градъ, единъ отъ тѣзи три епископства освоени отъ Ханри II, и за когото днеска не слушамъ да са хортува освѣтъ за нѣговата стара великолѣпщина, за каманити на нѣговата епископія и за линіята на нѣговити калета.

Мойти родители бѣха отъ туй дръвно гражданство на каазата което има своити прадѣди както благородщината, и което почита единти и другити. Майка ми бѣше останала довица три години подиръ мойто раждане; азъ имахъ единъ братъ и двѣ сестри по голѣми отъ мѣне. Отъ колѣнитъ на мойта майка, азъ минахъ въ почетливити рѣцѣ на единъ старъ попъ който бѣше роднина на баща ми и на майка ми, и който въ лошавити дние на СТРАХЪТЪ, бѣше намѣрилъ въ гѣстакътъ на единъ дуваръ на бащината ми къща едно прибижище което му отгърва животътъ; той ми бѣше пхрвѣтъ учитель и пхрвѣтъ приятелъ. Майка ми и той ма водѣха редовно на черкува за да слушамъ свѣтата литургія.

За добра честь тѣ сѣ ма учяха да убичамъ по-много дѣда Господа отъ колкото да му са боя; една майка толкози образувана колкото и благочестива, типъ свършевъ на християнска жена; единъ старъ учитель сладкодумливъ и търпеливъ; тамо бѣха сичкити мой обичи, сичкити мои радости, сичката мой вселенна.

На тѣзи обичи отгорѣ толкози чисти са прибави отъ рано жарката любовъ за четеніе и за книги; толкози много щото на дванайсетъ години, азъ нѣ са четяхъ веке дѣте както другити; азъ тѣрсахъ самотіята, като прѣдпочитахъ четеніето предъ очиги на мойта възраст, и като не са намѣсювахъ на никакво удоволствие отъ удовольствието на брата ми и на сестрити ми. Обаче обичахъ много сестрити си, и едната отъ тѣхъ стана била по-късно мойта най-добра приятелка. Нѣ тогизи братвеніето на момити, никаквостъта на тѣхнитъ разговорки ми са виждаха като отъ една глупавина която нѣ са тѣгли. Прочее сичкити мои мисли, сичкити

мои желанія ма теглѣха къмъ свѣщенство; азъ много чалащисувахъ за да сполуча отъ майка си добрината която нѣйната благочестивина жалаѣше скришомъ; нѣ която нѣйната самотія забавюваше сѣкоги: до брината да влѣза въ семинари.

Най-сетѣ азъ влѣзохъ въ семинаріята на тринайсетата си година; майка ми сполучи благоволеніето отъ управителити да ма пуцатъ често да отивамъ да я повиждамъ и да стоя при нѣя презъ четвъртацити и недѣлти.

Въ семинаріята, азъ бѣхъ честитъ. Затворени, другарити ми и азъ, въ една мѣнастирска гробница пълна съ надписи и надгробни камъни, и вжрзу които култи на епископіята поставяха нѣйнитъ изпълненски портретъ, нашити крака тѣпчаха прѣстѣта на умрѣлити и нашити млади гласове разбуждаха мрачнитъ отзвѣвки на кубетата. Ние приличауми на едно гнѣздо отъ млади птиченца които сѣ си направили гнѣздата въ една развалина, и нашето веселіе са распуцаше много слободно на зелената трѣва подъ сѣнката на тѣзи камански листови, толкози чудно исписани чрезъ търпеливата рѣка на срѣднітъ вѣкъ.

И тѣй въ тѣзи мѣнастирска гробница, дѣто играта, четеніето и молитвата не бѣха никоги насжрбени отъ никаква бура; размжтени отъ никаква жива зара, азъ пристигнахъ на осемнайсетата си година; тогизи азъ свършювахъ класътъ на реториката, съвършенно поглѣтната отъ моити книги и мойта синовна нѣжностъ. По туй време здравіето ми са поврѣди малко отъ многото четеніе, и майка ми кѣту разумъ работата, ма зе завчаски при нѣя, кѣту ми дозволи обаче да слѣдувамъ два пѣти на день уроцити на учителити си, и кусурѣтъ да го употреба както тя иска.

Сѣка сутриня като отивяхъ на даскалѣтъ, влѣзувахъ въ епископіята, и држпнатъ въ едно кюше дѣто бѣше иконата на свѣта Богородица, азъ си исчитювахъ молитвата. Отъ пхрвѣтъ день оцѣ, азъ видѣхъ да доди и да сѣдни при мѣне една жена на която достоинството и стоѣніето показуваха ясно богатството и ражданіето; тя имаше съсъ нѣя-си двѣ момѣ които сѣднаха до нѣя. Тѣ бѣха двѣ сестри, а старата жена бѣше майка нмъ. Азъ са чудѣхъ съсъ тѣхното благоговѣніе и то бѣше сѣ за нѣго день. На другіятъ день и по подирнитъ дние тѣ пакъ додоха; азъ не ги знаехъ кои бѣха, и не искахъ, то-са-знай, никоги да ги знаи; обаче мислѣхъ, дѣто тѣ обичаха както менѣ туй скришно кюше на черкувата, дѣто нашити души са размѣсюваха предъ кракѣтъ на схиціятъ олтарь, имаше за мѣне нѣзнамъ каква скришна сладкостъ; и ако по нѣкоги закъсѣнаха да додѣтъ, струваше ми са че нѣможяхъ да зафана молитвата си безъ тѣхъ.

Единъ день, и можа да ви кажа била кой день бѣше; защото той е много запечатанъ въ моити спомени, той бѣше на 2 Юлія 1828, день въ когото черкувата празнува посѣщеніето на свѣта Богородица; черкувата бѣше по-много напълнена отъ колкото си биваше сѣка недѣла; вѣрницити по-многочетни, а столовити по-рѣдни; два стола имаши само въ предпчетеното кюше, когито пристигна майката съ дѣтити си момичета; ти зе единіятъ, по-старата отъ двѣти сестри зе другіятъ, по-младата са озжрѣташе напразно наоколо. Не бѣхъ никоги направилъ усърдіе при никоя жена, нѣ бѣхъ научилъ отъ майка си да бѣда учтивъ, и като глѣдахъ туй младо момиче на крака и смаѣно азъ са исправихъ къмъ нѣго и му подадохъ столѣтъ си. То издигна къмъ мѣне голѣми сини очи смаѣни, кѣту не знаѣши то са знаи дали трѣбуваши да го земе; нѣйното колѣбаніе ма направи да са зачервѣи и да си помжмря.

„Земи Павлино, и благодарн господина, каза ѣ майка ѣ кѣту ма поздрави.

Какно имаше прочее въ поглѣдѣти на тая мома? Защо ма размжрда и смутити толкози много? Азъ неможяхъ да го разумѣя тогизи; азъ отдавахъ мойто размжрдуваніе на страшливостѣта си; нѣ напразно са мжчяхъ да покрія обикновенното си благоговѣніе и седѣніе; презъ цѣла литургія столахъ умисленъ въ едно расжжденіе отъ което азъ не мислахъ хичъ да са отгърва. Едно лице сѣкоги сѣщото, лицето на момата; едно име фучеше на уштити: името ѣ Павлина.

Обаче Павлина нѣмаше една отъ тѣзи хубости които привличатъ изведишки сѣрцето на човѣкѣтъ: тя бѣше голѣма, тѣжка и блѣдна; нейнитъ черти, безъ да имаха една съвършенна редовностъ, представяха най-честитата хармонія, черти украсени съсъ кѣтки които ѣ правяхъ, най хубавата хубостъ; нѣйната сестра, по силна, по-прѣсна, съсъ по-много редовностъ въ чертити и съсъ по-много блѣскъ, нѣмаше нѣйната прѣлѣстѣлика.

Кѣту токо излѣзуха отъ черкувата азъ отидохъ подирѣ нмъ. Исакахъ да знаи коя бѣше тѣзи фамилія? Въ коя нахла отъ моитъ малѣкъ градъ живѣеше тя? Тѣзи мисли са тѣркаляха изъ умѣтъ ми, и неможяхъ веке да живѣи безъ да ги разумѣи. Слѣдъ кѣту замгнаха нѣколко малки пусти сокаци, които бѣха напращани пѣлни съсъ ханозащи, и които днеска обжжриватъ съсъ мжлчаніе нашата ветѣ епископія, Павлина, майка ѣ и сестра ѣ влѣзуха въ една широка къща заобиколена съсъ една градина която са напращае близо до старити калета. Тѣ са загубиха завчаски въ едно липисто мѣсто, и презъ нѣго тѣ влѣзуха въ къщата си. — (слѣдува).

(1) Глѣдай 1-вй брой на ТУРЦИЯ.